

Η ζωή και ο θάνατος. Μιχαήλ Ε. Μιχαηλίδη

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Θεολογία και Ζωή](#) / [Ορθόδοξη πίστη](#)

Η ζωή και ο θάνατος

Μιχαήλ Ε. Μιχαηλίδη, Θεολόγου

Η ανθρώπινη ζωή – όπως και όλη η δημιουργία – είναι έργο της παντοδυναμίας του Θεού. Όχι όμως και ο θάνατος. Ο θάνατος οφείλεται αποκλειστικά στον άνθρωπο. «Ο Θεός θάνατον ουκ εποίησεν, ουδέ τέρπεται επ' απωλεία ζώντων» (Σοφ. Σολ. Α 13).

Εκείνο που διαπιστώνουμε, είναι η τελειότητα της ανθρώπινης ύπαρξης με τη δυσυπόστατη οντολογία της: Το σώμα και την ψυχή. Η ανθρώπινη ζωή μοιάζει με ταξίδι, που περνάει από τέσσερις σταθμούς:

1. Η παιδική ηλικία. Το γλυκοχάραμα. Η αμέριμη ηλικία που το παιδί ξέρει μονάχα να παίζει, να τρέχει και να χαμογελά.
2. Η εφηβική ηλικία. Το πρωινό της χαράς και της ελπίδας, που όλα φαίνονται ρόδινα. Είναι η ηλικία της δράσης και του αγώνα.
3. Η μέση ηλικία. Το μεσημέρι της ζωής. Η ώριμη ηλικία που σαν το δέντρο, σιγά-σιγά, ρίχνει τα φύλλα. Είναι η σοβαρή ηλικία του θερισμού. Η ηλικία με τα μεστωμένα στάχυα.

Και 4. Η γεροντική ηλικία. Το βράδυ της ζωής. Η ηλικία της ησυχίας και της απομόνωσης. Η ηλικία του απολογισμού, της μετάνοιας και της εξιλέωσης, που περιμένει το αιώνιο ξεκούρασμα. Αυτό το τελευταίο, το λέει περιγραφικά και ο θεόπνευστος ποιητής: «Αι ημέραι των ετών ημών εν αυτοίς εβδομήκοντα έτη, εάν δε εν δυναστείαις ογδοήκοντα έτη, και το πλείον αυτών κόπος και πόνος (Ψαλμ. 89, 10).

Ο θάνατος, ωστόσο, δεν είναι μόνο το τέρμα, αλλά και το ξεκίνημα μιας άλλης, αιώνιας ζωής. Το απαγγέλλουμε με τόση πίστη, στην ορθόδοξη λατρεία μας: «Προσδοκώ ανάστασιν νεκρών, και ζωήν του μέλλοντος αιώνος». Έχουμε άραγε τακτοποιήσει τις πνευματικές μας αποσκευές, για το αιώνιό μας ταξίδι;

Οι αληθινοί, βέβαια, χριστιανοί, είναι πάντοτε έτοιμοι. Δεν φοβούνται, αλλά χαίρουν πάντοτε με τη σκέψη του θανάτου. Δυό «μνήμες» πρέπει να μας συνέχουν, για την ωφέλεια της ψυχής μας: Η «μνήμη Θεού» και η «μνήμη θανάτου».

Η εκκλησιαστική ιστορία λέει πως, παλαιότερα σε μοναστήρι της Δύσης, οι μοναχοί χαιρετιούνταν με τον εσχατολογικό χαιρετισμό: «Memento mori» (Θυμήσου πως είσαι θνητός). Η μνήμη του θανάτου μας προφυλάσσει από την πλανεμένη ιδέα πως θα ζήσουμε για πολλά χρόνια και δεν είναι καλό να χάσουμε τις απολαύσεις της ζωής!

Η ξεχνάμε το πρόσκαιρο της ζωής η κι αυτά τα ατυχήματα και δυστυχήματα και τις απροσδόκητες ασθένειες;... Τι είναι η ζωή μας; Ρωτάει ο αδελφόθεος Ιάκωβος. Και απαντά: «ατμής γαρ έσται η προς ολίγον φαινομένη, έπειτα δε και αφανιζομένη» (Δ 14).

Μη ξεχνάμε τον αιώνιο λόγο του Κυρίου: «γίνεσθε έτοιμοι, ότι η ώρα ου δοκείτε ο υιός του ανθρώπου έρχεται» (Ματθ. ΚΔ 44). Γιαυτό, φλογερός πόθος και ικεσία μας, η λειτουργική ευχή: «Χριστιανά τα τέλη της ζωής ημών... και καλήν απολογίαν...».

Ορθόδοξος Τύπος αρ. φυλ. 1999, 22 Νοεμβρίου 2013

Πηγή: hristospanagia.gr